

Obsah

Předmluva	13
1 Úvod	15
Terminologie	15
Zdroje	17
2 Historie problematiky čelistního kloubu	19
3 Epidemiologie onemocnění čelistního kloubu	29
4 Etiologie onemocnění čelistního kloubu	33
Klasifikace etiologických faktorů	33
Vrozené vady kloubní hlavice.....	35
Vrozené vady kloubní jamky	35
Vrozené vady svalového aparátu	35
Růstové vady pohybového aparátu	35
Artikulační překážka	36
Ortopedicky nestabilní poloha mandibuly	39
Ortodontické vady	40
Nekompatibilita kloubních povrchů.....	41
Defekty chrupu	41
Abrazivně-erozivní poškození chrupu	41
Makrotrauma.....	41

Mikrotrauma	43
Metabolické změny	44
Strukturální změny kloubních chrupavek	44
Bolest v orofaciální oblasti	45
Sport	45
Infekční zánět	46
Nádory	46
Celková onemocnění	46
Menstruační cyklus	47
Menopauza	47
Poruchy spánku	48
Životní styl	48
Chemická závislost	50
Psychické faktory	50
Stres	50
Deprese	52
Sekundární benefity	52
Iatrogenní příčiny	52
Iatrogenní trauma	53
Výplňová terapie	53
Protetické ošetření	53
Ortodontická léčba	53
Ortognátní chirurgie	54
Nesprávná kloubní léčba	55
Vertebrogenní etiologie	55
Malpozice kloubních jamek	55
Cervikogenní bolest hlavy	55
Funkční poruchy stomatognátního systému	56
Čas	60
Návratnost příčiny	60
Sporné etiologické faktory	60
5 Projevy onemocnění čelistního kloubu	69
Velká čtyřka	69
Gelbova trias	69
Klasifikace projevů	70
Bolest	70
Typický obraz	71
Bolest okolních struktur	72
Poruchy pohyblivosti mandibuly	72
Hypomobilita mandibuly	73

Pravá ankylóza	74
Nepravá ankylóza	74
Tuhnutí kloubu	74
Blokáda kloubu	74
Hypermobilita mandibuly	74
Luxace kondylu	75
Luxace disku	75
Poruchy plynulosti pohybu kloubu	76
Deviace mandibuly	76
Deflexe mandibuly	76
Abnormální pohyby kloubu	76
Lupání	77
Krepitace	78
Svalové projevy	79
Obecné svalové projevy	79
Povšechné zvýšení tenze	81
Ztráta kluznosti vazivové tkáně	81
Ochranná ko-kontrakce	81
Reflexní změna	82
Vnitřní inkoordinace	82
Tuhý svalový snopec	83
Spasmus	83
Bolestivý bod	84
Spoušťový bod	84
Kontraktura	86
Myositida	87
Svalová fibróza	88
Distenze svalu	88
Tendinitida	89
Hypertrofie svalu	89
Antalgické postavení	89
Trismus	89
Atrofie žvýkacího svalstva	89
Postižení vzdálených svalů	89
Intraartikulární projevy	90
Synovitida	90
Degenerace kloubních chrupavek	90
Adherence	91
Srůsty	92
Zúžení kloubní štěrbiny	92
Poloha kondylu v jamce	92
Korelace se subjektivními symptomy	93

Vzdálené projevy.....	93
Psychosociální projevy.....	94
6 Anamnéza.....	103
Anamnestický rozhovor.....	103
Klíčové anamnestické otázky.....	105
7 Somatické vyšetření čelistního kloubu.....	107
Extraorální vyšetření.....	107
Aspekce.....	107
Palpace kloubu.....	108
Auskultace kloubu.....	108
Vyhodnocení pohybu mandibuly.....	108
Kvalita pohybu mandibuly.....	109
Otevírání úst.....	109
Dráha pohybu dolní čelisti.....	110
Vedení mandibuly při protruzi.....	111
Vedení mandibuly při laterotruzi.....	112
Vedení mandibuly při retruzi.....	113
Manuální dynamický test.....	114
Vyšetření nuceného vedení.....	114
Zátěžový provokační test.....	114
Skusový provokační test.....	115
Palpace svalů.....	115
Vyšetření zubního chvění.....	118
Mapa bolesti temporomandibulárního kloubu podle Rocabada.....	118
Intraorální vyšetření.....	123
Vyšetření ústních sliznic.....	123
Vyšetření zubů.....	123
Okluzně-artikulační vztahy zubních oblouků.....	123
Kineziologické vyšetření.....	124
Orientační neurologické vyšetření.....	124
Orientační ORL vyšetření.....	124
Indexy.....	125
Helkimův index.....	125
Kraniomandibulární index.....	127
Fonsecův anamnestický index.....	130

8	Pomocná vyšetření čelistního kloubu	141
	Rentgenologické vyšetření	141
	Panoramatický snímek	141
	Boční snímek hlavy a krku	142
	Zadopřední snímek horní krční páteře	144
	Ostatní RTG projekce	144
	Výpočetní tomografie	145
	CT ostatních krajin	147
	Ultrasonografie	147
	Dopplerova sonografie	148
	Magnetická rezonance	148
	Magnetická rezonance čelistního kloubu	148
	Magnetická rezonance páteře	148
	Arthrografie	148
	Diagnostická artroskopie	150
	Periartikulární aplikace anestetika (opich)	150
	Scintigrafie	150
	Studijní modely	150
	Konziliární vyšetření	151
9	Diferenciálně diagnostická rozvaha	155
	Odontogenní příčiny	155
	Non-odontogenní příčiny	156
10	Terapeutický plán u onemocnění čelistního kloubu	157
	Sestavení léčebného plánu	158
	Zbytečně nesprávná východiska terapeutické rozvahy	158
	Nedostatečné znalosti	158
	Nedostatečná diagnostika	159
	Záplava nekvalitních vědeckých prací	159
	Falešně pozitivní diagnostika psychiatrických onemocnění	160
	Podcenění regenerace a reparace	160
	Předpoklad adaptace systému	160
	Předpoklad jednoduché terapie	161
	Falešný úspěch	161
	Předpoklad absolutního úspěchu terapeutického plánu	161
	Předpoklad úspěchu vyčkávací terapie	162
	Nepochopení centrální polohy	162

Léčba bez přípravy	162
Přeléčení	162
Překročení hranic specializace	163
Mechanistická léčba	163
Přemíra ezoterie	163
Etapy léčby	163
Literatura	169
Seznam zkratk	187
Poděkování	189
O autorovi	191
Souhrn	193
Rejstřík	195